

ด่วนที่สุด

ที่ นศ ๐๐๒๓.๓/ว ๕๖๘๕

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง แนวทางการสืบสานประเพณีลอยกระทงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๗

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๔๕๘๗

ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า กระทรวงวัฒนธรรมโดยคณะกรรมการการบูรณาการเพื่อกำหนดแนวทางการจัดงานประเพณีลอยกระทง พุทธศักราช ๒๕๖๗ ได้เห็นชอบให้ทุกหน่วยงานประสานความร่วมมือในการบูรณาการ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อสืบสานประเพณีลอยกระทงตามวิถีวัฒนธรรมอันดีงามของแต่ละพื้นที่ โดยนำแนวทางการสืบสานประเพณีลอยกระทงและมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในช่วงเทศกาลลอยกระทงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติและประสานความร่วมมือในระดับพื้นที่

จังหวัดนครศรีธรรมราชพิจารณาแล้ว เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีลอยกระทง จึงขอให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งปฏิบัติตามแนวทางการสืบสานประเพณีลอยกระทงของ้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๗ ภายใต้แนวคิด “ลอยกระทง วิถีไทย ปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” และรณรงค์ให้ประชาชนร่วมกิจกรรมลอยกระทงในรูปแบบ “๑ กระทง ๑ คู่รัก ๑ กระทง ๑ ครอบครัว ๑ กระทง ๑ แก๊ง” พร้อมทั้งเลือกใช้กระทงที่เหมาะสมกับแหล่งน้ำโดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ขอให้รายงานผลการสืบสานประเพณีลอยกระทงของ้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระบบข้อมูลกลาง้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO) รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

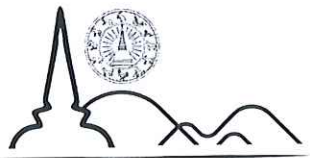
ขอแสดงความนับถือ

(นายศรีธรรม ราชแก้ว)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐ ๗๕๓๕ ๖๑๔๔ ต่อ ๓๑, ๓๒

นศร ๘๐๐๐๐
นศร ๘๐๐๐๐

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว

๒๕๖๓

๒๕๖ ตุลาคม ๒๕๖๗

ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา
เลขรับ 21352
วันที่ 29 ต.ค. 2567 เวลา.....น.

สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 10102

ถนนนครราชสีมา เขตดสิต ถนน ๑๐๕๖๖

เวลา.....น.

เรื่อง แนวทางการสืบสานประเพณีลอยกระทงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการสืบสานประเพณีลอยกระทงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ ชุด
๒. แผนการดำเนินการจัดกิจกรรมประเพณีลอยกระทง พุทธศักราช ๒๕๖๗
- “๕ เมืองอัตลักษณ์ ๘ เมืองน่าเที่ยว” จำนวน ๑ ชุด
๓. บทเพลงร่วกลอยกระทง (ฉบับภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ) จำนวน ๑ ชุด
๔. ขั้นตอนการรายงานผลในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO) จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงวัฒนธรรม โดยคณะกรรมการการบูรณาการเพื่อกำหนดแนวทางการจัดงานประเพณีลอยกระทง พุทธศักราช ๒๕๖๗ ได้เห็นชอบให้ทุกหน่วยงานประสานความร่วมมือในการบูรณาการเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อสืบสานประเพณีลอยกระทงตามวิถีวัฒนธรรมอันดีงามของแต่ละพื้นที่ โดยนำแนวทางการสืบสานประเพณีลอยกระทงและมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวของแต่ละพื้นที่ โดยนำแนวทางการสืบสานประเพณีลอยกระทงและมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวของแต่ละพื้นที่ โดยนำแนวทางการสืบสานประเพณีลอยกระทงและมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวของแต่ละพื้นที่ โดยนำแนวทางการสืบสานประเพณีลอยกระทงและมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวของแต่ละพื้นที่

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีลอยกระทง จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งปฏิบัติตามแนวทางการสืบสานประเพณีลอยกระทงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๗ ภายใต้แนวคิด “ลอยกระทง วิถีไทย ปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” และรณรงค์ให้ประชาชนร่วมกิจกรรมลอยกระทงในรูปแบบ “๑ กระทง ๑ คู่รัก ๑ กระทง ๑ ครอบครัว ๑ กระทง ๑ แก๊ง” พร้อมทั้งเลือกใช้กระทงที่เหมาะสมกับแหล่งน้ำ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ขอให้รายงานผลการสืบสานประเพณีลอยกระทงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพล เจริญภูมิ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
เลขที่รับ 3615
วันที่ 29 ต.ค. 2567
เวลา.....น.

กองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๕๐๐๐ ต่อ ๕๓๓๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน ว่าที่ร้อยตรี ไอยศุรย์ บุญมงคลโชค โทร. ๐๘ ๙๙๒๕ ๒๘๗๖

แนวทางการสืบสานประเพณีลอยกระทงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พุทธศักราช ๒๕๖๗

ความเป็นมา

ด้วยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ได้ประกาศ “ประเพณีลอยกระทง” เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ประจำปี ๒๕๕๔ สาขาแนวปฏิบัติทางสังคม เพื่อนุรักษ์ พื้นฟู คุ้มครอง และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมของชาติที่จับต้องไม่ได้

ประเพณีลอยกระทง มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การลอยกระทงเป็นพิธีกรรมร่วมกันของผู้คนในชุมชน ทั้งสุวรรณภูมิหรือภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีมาแต่ยุคดึกดำบรรพ์ เพื่อขอขมาต่อธรรมชาติอันมีดินและน้ำที่หล่อเลี้ยง ตลอดจนพืชและสัตว์ที่เกื้อกูลให้พืชพันธุ์ธัญญาหารอุดมสมบูรณ์มนุษย์จึงมีชีวิตเจริญเติบโตขึ้นได้ แต่ไม่มีหลักฐานยืนยันแน่นอนว่าลอยกระทงเริ่มมีมาตั้งแต่เมื่อไร แต่พิธีกรรมเกี่ยวกับ “ผี” ผู้มีอำนาจเหนือธรรมชาติ มีอยู่กับผู้คนในชุมชนสุวรรณภูมิไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ ปีมาแล้ว ตั้งแต่ก่อนรับศาสนาพุทธ-พราหมณ์จากอินเดีย

มนุษย์อุษาคเนย์รู้ว่าที่มีชีวิตอยู่ได้เพราะน้ำและดินเป็นสำคัญ โดยมีน้ำเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะเป็นบ่อเกิดของสิ่งมีชีวิต เมื่อคนเรามีชีวิตอยู่รอดได้ปีหนึ่ง จึงทำพิธีขอขมาที่ได้ล่วงล้ำก้ำเกิน โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (เช่น เหยียบย่ำ ขบถ่าย ทั้งของเสีย สิ่งปฏิกูล และอาจทำสิ่งอื่นที่ไม่เหมาะสม) โดยใช้วัสดุที่ลอยน้ำได้ใส่เครื่องเซ่นให้ลอยไปกับน้ำ เช่น ต้นกล้วย กระจับปี่ ไม้ไผ่ ฯลฯ ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่คนเรารู้จักจากประสบการณ์ธรรมชาติ คือ สิ้นฤดูกาลเก่า เดือน ๑๒ ขึ้นฤดูกาลใหม่ เดือนอ้าย ตามจันทรคติที่มีดวงจันทร์เป็นศูนย์กลางเพราะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญทำให้เกิดน้ำขึ้นน้ำลง

สำหรับในประเทศไทยการลอยกระทงเป็นประเพณีที่ชาวไทยสืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันถึงแม้จะไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัด เพราะในศิลาจารึกสมัยสุโขทัยและเอกสารร่วมสมัยก็ไม่มีปรากฏชื่อ “ลอยกระทง” แม้แต่ในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงก็มีแต่ชื่อ “เผาเทียนเล่นไฟ” ที่มีความหมายอย่างกว้างว่าการทำบุญไหว้พระส่วนราชสำนักกรุงศรีอยุธยา ซึ่งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำที่มีน้ำท่วมหลายเดือนจึงเป็นศูนย์กลางสำคัญในการสร้างสรรค์ประเพณีเกี่ยวกับน้ำขึ้นมาให้เป็น “ประเพณีหลวง” ของราชอาณาจักร ดังมีหลักฐานตราไว้ในกฎหมายตราว่า พระเจ้าแผ่นดินต้องเสด็จไปประกอบพิธีทางน้ำ เพื่อความมั่งคั่งและมั่งคั่งทางสิริกรรมของราษฎรและขบวนเรือพยุหยาตราทางชลมารค เพื่อประกอบพระราชพิธีโดยเฉพาะ ครั้นเมื่อถึงสมัยรัชการที่ ๓ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ บ้านเมืองเริ่มมั่นคง การศึกสงครามลดลงเกือบหมด การค้าก็มั่งคั่งขึ้น โดยเฉพาะกับจีน พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดฟื้นฟูประเพณีพิธีกรรมสำคัญเพื่อความอุดมสมบูรณ์ของราชอาณาจักร และด้วยความจำเป็นในด้านอื่น ๆ อีกจึงได้ทรงพระราชนิพนธ์หนังสือ “ตำราท้าวศรีจุฬาลักษณ์ หรือนางนพมาศ” ขึ้นมา โดยสมมุติให้ฉากของเรื่องเกิดขึ้นในยุคพระร่วงเจ้ากรุงสุโขทัย ซึ่งตำราดังกล่าวได้พูดถึงนางนพมาศว่าเป็นสนมเอกของพระร่วง ที่ได้คิดประดิษฐ์กระทงใบตองเป็นรูปดอกบัวกมุขขึ้น ด้วยเหตุนี้ จึงเกิด “กระทง” ทำด้วยใบตองแทนวัสดุอื่น ๆ แล้วนิยมใช้ลอยกระทงมาแต่ครานั้น

/ประเพณี ...

ประเพณีลอยกระทงที่ทำด้วยใบตองในระยะแรก จำกัดอยู่แต่ในราชสำนักกรุงเทพฯ เท่านั้น ซึ่งมีรายละเอียดพรรณนาอยู่ในหนังสือพระราชพงศาวดาร รัชกาลที่ ๓ ว่า กรมหมื่นอัปสรสุดาเทพ ราชธิดาองค์โปรด ได้แต่งกระทงเล่นทุกปีเมื่อนานเข้าก็เริ่มแพร่หลายสู่ราษฎรในกรุงเทพฯ แล้วขยายไปยังหัวเมืองใกล้เคียงในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและกว่าจะเป็นที่นิยมแพร่หลายทั่วประเทศก็ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๐๐ หรือก่อนหน้านั้นไม่นานนัก

ประเพณีลอยกระทง นิยมทำกันในคืนวันเพ็ญเดือนสิบสอง เพราะเป็นช่วงที่น้ำขึ้นสูงสุด โดยมีวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น อาทิ เพื่อบูชาพระพุทธรูปเจ้าในวันเสด็จกลับจากเทวโลกเมื่อครั้งเสด็จไปจำพรรษาอยู่บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เพื่อทรงเทศนาอภิธรรมโปรดพุทธมารดา หรือเป็นการสักการะรอยพระพุทธรูปบาทของพระพุทธรูปเจ้า ที่ประทับรอยพระบาทประดิษฐานไว้บนหาดทรายที่ริมฝั่งแม่น้ำมณฑลในในประเทศอินเดีย เพื่อบูชาพระเกศแก้วจุฬามณีบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ซึ่งเป็นที่บรรจุพระเกศาของพระพุทธรูปเจ้า เพื่อลอยเคราะห์หรือสะเดาะเคราะห์คล้ายกับพิธีลอยบาปของพราหมณ์ และเพื่อสำนึกบุญคุณของน้ำที่ได้นำมาดื่มกินมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งขอขมาลาโทษในการทำให้แหล่งน้ำนั้น ๆ ไม่สะอาด

วัสดุที่นำมาใช้เพื่อลอยเป็นกระทงมีหลากหลายลักษณะ แต่ส่วนใหญ่ที่เราพบเห็นกันบ่อย ๆ ในบ้านเราจะเป็นกระทงที่ทำจากใบตอง ปักด้วยเทียน เป็นการบูชาพระพุทธรูปเจ้าด้วยแสงสว่าง เพราะหาง่าย และก็ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมด้วย ภายในกระทงจะตั้งพุ่มธูปธูปน้อยรูป ๑ ดอก และเทียน ๑ ดอก กระทงแบบพราหมณ์มีวิธีการทำแบบเดียวกับกระทงแบบพุทธ แต่ต่างกันตรงที่ไม่มีเครื่องธูปน้อย บางท้องถิ่นจะมีการใส่หมากพลูเงินเหรียญ หรือดัดเส้นผม ดัดเล็บมือเล็บเท้าใส่ในกระทง เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์ในตัว

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าประเพณีลอยกระทงนั้น สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยเรามีวัฒนธรรมที่ผูกพันกับสายน้ำอย่างมาก เพราะน้ำถือเป็นสิ่งสำคัญในการหล่อเลี้ยงชีวิตมนุษย์ ทั้งที่ใช้ในการอุปโภคและบริโภคอยู่เป็นประจำทุกวัน กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม จึงขอเชิญชวนหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป ร่วมกันสืบสานคุณค่าประเพณีลอยกระทงให้คงอยู่คู่สังคมไทยโดยการใช้กระทงที่ทำจากวัสดุธรรมชาติเพื่อช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมและสายน้ำให้สะอาด

ขอขอบคุณข้อมูลบางส่วนจากหนังสือ : ลอยกระทงของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม และคุณสุจิตต์ วงษ์เทศ

ลอยกระทงขอชมธรรมชาติ : กรุงเทพฯ บทความโดย กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

https://www.culture.go.th/culture_th/ewt_news.php?nid=582&filename=index

แนวทางการสืบสานประเพณีลอยกระทงของกระทรวงวัฒนธรรม

ด้วยกระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม มีภารกิจในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมประเพณีลอยกระทง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมรักษาคุณค่าสาระของวัฒนธรรมไทย เสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนให้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกิจกรรม และร่วมกันธำรงรักษาไว้ซึ่งมรดกวัฒนธรรมที่สั่งสม รณรงคให้คนไทยตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของประเพณีลอยกระทง อันนำไปสู่การร่วมมือกันอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมตามแบบแผนซึ่งเป็นต้นแบบประเพณีลอยกระทงอันดีงามของไทย อีกทั้งเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ชาวต่างชาติได้รับรู้ถึงประเพณีลอยกระทงของไทย มีการสืบสานคุณค่าสาระทั่วทุกพื้นที่ของประเทศไทยตามภูมิหลังทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมที่แตกต่างกัน อันบ่งชี้ถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ร่วมกันเพียงหนึ่งเดียว ทั้งยังสะท้อนถึงความสามารถในการสร้างสรรค์ของมนุษย์ ตลอดจนเพื่อส่งเสริมการยกระดับมูลค่าทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น สู่เศรษฐกิจของประเทศจากทุนทางวัฒนธรรมด้วยการผลักดันให้ประเพณีลอยกระทงเป็นหมุดหมายของนักท่องเที่ยวทั่วโลก

แนวทางการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีลอยกระทงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

“๑ กระทง ๑ คู่รัก & ๑ กระทง ๑ ครอบครัว & ๑ กระทง ๑ แก๊ง”

ในการนี้ กระทรวงวัฒนธรรม ได้มีคำสั่งที่ ๑๓๔/๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการการบูรณาการ เพื่อกำหนดแนวทางการจัดงานประเพณีลอยกระทง พุทธศักราช ๒๕๖๗ สั่ง ณ วันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางและประสานความร่วมมือในการบูรณาการแนวทางและมาตรการ อนุรักษ์การจัดกิจกรรมลอยกระทง รวมถึงการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการอนุรักษ์สืบสานประเพณีลอยกระทง ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งนี้ กระทรวงวัฒนธรรมได้จัดการประชุมคณะกรรมการการบูรณาการเพื่อกำหนดแนวทางการจัดงานประเพณี ลอยกระทง พุทธศักราช ๒๕๖๗ เรียบร้อยแล้ว และได้มีประกาศกระทรวงวัฒนธรรม เรื่อง แนวทางการสืบสาน คุณค่าทางวัฒนธรรม เนื่องในประเพณีลอยกระทง พุทธศักราช ๒๕๖๗ ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อประสานความร่วมมือในการบูรณาการแนวทางการจัดกิจกรรมลอยกระทงที่ดึงดูดเหมาะสม ป้องกันและแก้ไข ปัญหาดังกล่าว ที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเทศกาลลอยกระทง โดยร่วมกันผลักดันและยกระดับประเพณีลอยกระทงให้เป็น เทศกาลระดับโลก “World Event” และเป็นส่วนหนึ่งของ “Thailand Winter Festival” เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมที่สร้างสรรค์ และเป็นเทศกาลที่เป็นหมุดหมายของนักท่องเที่ยวทั่วโลก ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย รัฐบาลที่ต้องการส่งเสริมเทศกาล ประเพณี มาต่อยอดในการสร้างมูลค่าเพิ่มของประเทศ รวมถึงประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ประเพณีลอยกระทงในโอกาสที่ประเทศไทยเตรียมเสนอเป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรม ที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติต่อยูเนสโก โดยจะส่งเสริมประเพณีลอยกระทงภายใต้แนวคิด “ลอยกระทง วิถีไทย ปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” ซึ่งการจัดกิจกรรมในปีนี้จะมุ่งเน้นการเสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าและสาระ ของวัฒนธรรมประเพณีลอยกระทงแบบดั้งเดิม พร้อมกับส่งเสริมคุณค่าเพื่อยกระดับให้เป็นเทศกาลระดับโลก “World Event” และกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่สามารถพัฒนาต่อยอดไปสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ ให้กับชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ พร้อมกับให้ความสำคัญในการปฏิบัติภายใต้แนวคิด “ลอยกระทง วิถีไทย ปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” โดยมีมาตรการต่าง ๆ แบ่งออกเป็น “๓ แนวทาง และ ๑๒ มาตรการ” ในการ สืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรม” เนื่องในประเพณีลอยกระทง พุทธศักราช ๒๕๖๗ เพื่อให้การจัดงานในทุกพื้นที่ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสืบสานคุณค่า ทางวัฒนธรรมประเพณีลอยกระทง ซึ่งเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ (ภาคผนวก ๑ - ๒)

แนวทางการสืบสานประเพณีลอยกระทงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำแนวทางการสืบสานประเพณี ลอยกระทงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๗ โดยแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ด้านการสืบสานวัฒนธรรมประเพณี

“ลอยกระทง วิถีไทย ปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

ด้านที่ ๒ ด้านการคมนาคมและความปลอดภัย

“ป้องกันอุบัติเหตุ ใส่ใจเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน”

ด้านที่ ๓ ด้านการสาธารณสุข

“พื้นที่ลอยกระทงปลอดภัย ไร้แอลกอฮอล์”

ด้านที่ ๔ ด้านสิ่งแวดล้อม

“ท้องถิ่นใส่ใจ สืบสานประเพณีไทย ห่วงใยสิ่งแวดล้อม”

ด้านที่ ๕ ด้านการเบิกจ่ายงบประมาณ

“สืบสานประเพณีโดยเบิกจ่ายงบประมาณไม่มีข้อบกพร่อง ถูกต้องตามระเบียบ”

โดยมีสาระสำคัญและรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวทางการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีลอยกระทงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

“๑ กระทั่ง ๑ คู่รัก & ๑ กระทั่ง ๑ ครอบครัว & ๑ กระทั่ง ๑ แก๊ง”

ปัทมุตลอยกระหพ

8 เมืองอัตลักษณ์ 8 เมืองนาเทีย

"ลอยกระหพไทย ปลอดภัย ใส่สิ่งแวดล้อม"

อเชียงใหม่
"ประเพณีเป้ง"
 14 - 17 พ.ย. 67
 ณ ที่วัดระฆังโฆสิตาราม

อตาก
"กระถางลายไฟ
ประทีป"
 15 - 18 พ.ย. 67
 ณ ริมสายธารลานกระถางสาย

อสุโขทัย
"เผาเทียนเล่นไฟ"
 8 - 17 พ.ย. 67
 ณ อุทยานประวัติศาสตร์
 สุโขทัย

อกาญจนบุรี
"ความสุขใต้แสงจันทร์
มหัศจรรย์ลำน้ำกว"
 14 - 15 พ.ย. 67
 ณ ลำน้ำกว / วัดบ้านกว
"ลอยกระทง เพิ่มสุข"
 15 พ.ย. 67
 ณ วัดเขวาสันธาราม
 พระอารามหลวง

อภูเก็ต
"แต่งเตาเข้า
ลอยกระทง"
 14 - 15 พ.ย. 67
 ณ Central Festival
 / Floresta Phuket

อสมุทรสงคราม
 15 - 17 พ.ย. 67
 ณ อุทยาน ร.2 /
 วัดบูรณาราม

ออยุธยา
"4 วั 1 วั"
 9 - 17 พ.ย. 67
 ณ วัดไชยวัฒนาราม / วัดราชบูรณะ
 / วัดมหาธาตุ / วัดพระราม /
 พระราชวังจันทน์

อตรา
 14 - 17 พ.ย. 67
 ณ บึงหวะ

อบุรีรัมย์
 11 - 15 พ.ย. 67
 ณ บริเวณปราสาทเมืองต่ำ

อร้อยเอ็ด
"สมานา ต้นเป้ง
เสียงประทีป"
 14 - 15 พ.ย. 67
 ณ ลานสาเกตนคร ส่วนสมเด็จพระศรีนครินทร์ร้อยเอ็ด

อขอนแก่น
"บุญสมมา บูชานาค"
 13 - 15 พ.ย. 67
 ณ บึงสีฐาน ม.ขอนแก่น

อสุรินทร์
"อัปสรรัตติกาล
เทวสถานศิขรินทร์"
 15 พ.ย. 67
 ณ ปราสาทศิขรินทร์

อลำปาง
"ล่องสะเปา"
 14 - 15 พ.ย. 67
 ณ ช่างนคร / ท่าช้างห้วย

อร้อยเอ็ด
"สมานา ต้นเป้ง
เสียงประทีป"
 14 - 15 พ.ย. 67
 ณ ลานสาเกตนคร ส่วนสมเด็จพระศรีนครินทร์ร้อยเอ็ด

บทเพลงร่ำวงลอยกระทง (ฉบับภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ)

กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้รับการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์ทำนองเพลงร่ำวงลอยกระทง (ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) จากมูลนิธิสุนทราภรณ์ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี <https://www.facebook.com/suntarapornfoundation>

ในการนี้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้จัดทำบทเพลงร่ำวงลอยกระทงเพิ่มเติม จำนวน ๔ ภาษา ได้แก่ ภาษาเกาหลี ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาสเปน ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดไฟล์เสียงเพลง (MP3) ตามลิงก์ที่แนบมาพร้อมนี้ https://www.culture.go.th/culture_th/ewt_news.php?nid=8119

เพลงลอยกระทง

ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

▶ 0:00 / 2:49 ————— 🔊 ⓘ

ภาษาเกาหลี

▶ 0:00 / 2:42 ————— 🔊 ⓘ

ภาษาญี่ปุ่น

▶ 0:00 / 2:42 ————— 🔊 ⓘ

ภาษาจีน

▶ 0:00 / 2:42 ————— 🔊 ⓘ

ภาษาสเปน

▶ 0:00 / 2:42 ————— 🔊 ⓘ

ลิขสิทธิ์ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
สำหรับใช้ประโยชน์เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและการศึกษา

ขั้นตอนการรายงานผลในระบงข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO)

***** เฉพาะข้อมูล “ด้านที่ 7 สังคม ศาสนา วัฒนธรรม” เฉพาะรายการ “ข้อมูลศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น” *****

ข้อมูลในระบบ (INFO) ประกอบด้วย 8 ส่วนข้อมูล ดังนี้

ด้านที่ 1 สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	ด้านที่ 7 สังคม ศาสนา วัฒนธรรม ✓
ด้านที่ 2 นวัตกรรมและการศึกษา	เช่น - ข้อมูลศาสนสถาน ✗
ด้านที่ 3 สาธารณภัย	- ข้อมูลศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ✓
ด้านที่ 4 โครงสร้างพื้นฐาน	
ด้านที่ 5 การบริหารจัดการน้ำ	
ด้านที่ 6 การจัดการภายในและธรรมาภิบาล	
ด้านที่ 8 เศรษฐกิจและแหล่งท่องเที่ยว	

*** วัตถุประสงค์ ***

- * จัดเก็บข้อมูลการศึกษา และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ไม่ได้จัดเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ✗
- * จัดเก็บข้อมูลทางด้านสังคม ศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ✓
- * จัดเก็บฐานข้อมูลศาสนสถาน (ศาสนพุทธรูป/อิสลาม/คริสต์) เช่น ข้อมูลวัด/สำนักสงฆ์/มัสยิด/โบสถ์/วิหารคริสต์ ✗
- * จัดเก็บแบบรายงานการจัดทำโครงการ/กิจกรรม เรื่อง ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ✓

ด้านที่ 7 ประกอบด้วย 4 ส่วนข้อมูล ดังนี้

ข้อมูล 1. ศาสนา ✗	* จัดเก็บข้อมูลโครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับ ศาสนา (ศาสนพุทธรูป/อิสลาม/คริสต์)
ข้อมูล 2. ศิลปะ ✗	* จัดเก็บข้อมูลโครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับ ศิลปะ (ศิลปะท้องถิ่น/ศิลปะพื้นบ้าน)
ข้อมูล 3. วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ✓	* จัดเก็บข้อมูลโครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ✓

ข้อมูล 4. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ✗

- จำแนกออกเป็น 2 ระดับ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ภูมิปัญญาชาวบ้าน) โดยแบ่งออก 8 สาขา/ด้าน ดังนี้
- ✗ สาขา/ด้านที่ 1) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ✗ สาขา/ด้านที่ 2) การแพทย์แผนไทย
- ✗ สาขา/ด้านที่ 3) เกษตรกรรม
- ✗ สาขา/ด้านที่ 4) ภาษาและวรรณกรรม
- ✗ สาขา/ด้านที่ 5) ศิลปกรรม
- ✗ สาขา/ด้านที่ 6) หัตถกรรม
- ✗ สาขา/ด้านที่ 7) อุตสาหกรรม
- ✓ สาขา/ด้านที่ 8) อื่น ๆ (ถ้าไม่จัดอยู่ในด้านที่ 1 - 7) โปรดระบุ
 - ยกตัวอย่าง เช่น ✗ 8.1) ด้านอาหาร
 - ✗ 8.2) ด้านความเชื่อ/พิธีกรรม
 - ✗ 8.3) ด้านศาสนา
 - ✓ 8.4) ด้านวัฒนธรรมและประเพณีประจักษ์ (ถ้าเกี่ยวข้องกับเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น)
 - ✗ 8.5) ฯลฯ

ข้อมูล 1. ศาสนา	เก็บข้อมูลโครงการ/กิจกรรม
ข้อมูล 2. ศิลปะ	
ข้อมูล 3. วัฒนธรรม	

2.1 ศิลปกรรม	✗
2.2 ศิลปหัตถกรรม	✗
2.1.3 สถาปัตยกรรม	✗
2.1.4 วรรณกรรม	✗
2.1.5 ดนตรี	✗
2.1.6 นาฏกรรม	✗

- 3.1 ด้านศิลปะการแสดง
- 3.2 ด้านงานช่างฝีมือดั้งเดิม
- 3.3 ด้านวรรณกรรมพื้นบ้าน
- 3.4 ด้านภูมิปัญญาไทย
- 3.5 ด้านแบบวิถีชีวิตทางสังคม พิธีกรรม และงานเทศกาล ✓
- 3.6 ด้านความรู้และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล
- 3.7 ด้านภาษา

หมายเหตุ * โปรดกรอกข้อมูลที่ อปท. ได้จัดทำโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับ

“วัฒนธรรมและประเพณี” (ในพื้นที่เชี่ยวชาญ) ข้างต้น ✓

โดยขอให้รายงานผลหลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรม ภายในวันศุกร์ที่ 22 พฤศจิกายน 2567

ไประบุ “หัวข้อ”

3.5.1 มารยาท เช่น การแสดงความเคารพแบบไทย

3.5.2 ขบธรรมเนียมประเพณี เช่น สงกรานต์ ลอยกระทง เทศนมหาชาติ